

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА**

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

**Проректор з наукової роботи
Київського національного університету
імені Тараса Шевченка**

Ганна ТОЛСТАНОВА

2022 р.

**ПРОГРАМА
ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
ДО АСПІРАНТУРИ (АД'ЮНКТУРИ)
З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ (АНГЛІЙСЬКА)**

**на здобуття ступеня доктора філософії
(третій (освітньо-науковий) рівень вищої освіти)**

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 05 СОЦІАЛЬНІ ТА ПОВЕДІНКОВІ НАУКИ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 053 ПСИХОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ПСИХОЛОГІЯ»

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 054 СОЦІОЛОГІЯ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «СОЦІОЛОГІЯ»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 23 СОЦІАЛЬНА РОБОТА

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 231 СОЦІАЛЬНА РОБОТА

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «СОЦІАЛЬНА РОБОТА»

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 01 ОСВІТА/ПЕДАГОГІКА

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 011 ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА «ОСВІТНІ, ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ»

КИЇВ – 2022

ПРОГРАМА ВСТУПНОГО ЕКЗАМЕНУ З ІНОЗЕМНИХ МОВ

Програма вступного екзамену з іноземних мов до аспірантури факультету соціології (*спеціальності 054*) та факультету психології (*спеціальності 053 психологія, 231 соціальна робота, 011 освітні, педагогічні науки*) Київського національного університету імені Тараса Шевченка засвідчує перехід від навчання володіння іноземною мовою до її практичного застосування: використання мови як засобу отримання та обміну необхідною інформацією.

Вступний екзамен з іноземних мов до аспірантури має *на меті* визначити рівень підготовки вступників з даної дисципліни з огляду на актуальність інтеграції освітньої системи України в європейський та світовий освітній простір й нагальну потребу в підвищенні рівня знань й навичок активної роботи з міжнародними базами наукової інформації.

На вступному екзамені до аспірантури кандидати повинні продемонструвати високий рівень сформованості функціональної, мовної та мовленнєвої компетентностей.

До *функціональної компетентності* долучають вміння читати наукові тексти (першоджерела), анотувати та реферувати їх; слухати та конспектувати лекції; готувати та проводити презентації та семінари.

Мовна компетентність передбачає володіння кандидатом орфографічними, орфоепічними, лексичними, фонетичними, граматичними та стилістичними нормами сучасної іноземної мови.

Мовленнєва компетентність охоплює рецептивні та продуктивні вміння. До рецептивних умінь належать аудіювання та читання:

Аудіювання:

- розуміти запитання екзаменаторів;
- розуміти короткі висловлення й коментарі екзаменаторів.

Читання:

- вміння читати й розуміти тексти загальнонаукового та професійно орієнтованого характеру;
- володіти всіма видами читання (ознайомлювальним, вивчаючим, переглядовим і пошуковим);
- робити висновки й умовиводи, користуючись отриманою у процесі читання інформацією.

До продуктивні умінь, які перевіряють у ході екзамену, належать письмо і переклад.

Письмо:

- вміти реалізувати на письмі комунікативні наміри: писати зрозумілі, детальні тексти на ряд знайомих тем у межах своєї сфери інтересів, узагальнюючи й оцінюючи інформацію та аргументи з певної кількості джерел;
- писати чіткі, детальні описи дійсних або уявних подій чи вражень, виділяючи зв'язки між думками у вигляді чіткого зв'язного тексту і дотримуючись прийнятих умовностей відповідного жанру;
- писати твір з послідовно розгорнутою аргументацією, належним чином підкреслюючи значущі думки;
- продукувати чітке, змістовне, об'ємне писемне мовлення з належним послідовним плануванням та розбивкою на абзаци;
- писати анотації;
- писати тези/ доповіді;
- володіти правилами орфографії та пунктуації.

Переклад:

- працювати з двомовним та одномовним словником;
- вибрати з двомовного словника відповідні українські або іншомовні еквіваленти.

Згідно Загальноєвропейських Рекомендацій Ради Європи з питань освіти рівень володіння іноземною мовою вступників має відповідати рівню B2-C1.

СТРУКТУРА ЕКЗАМЕНУ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Вступний екзамен до аспірантури для випускників нефілологічних спеціальностей відбувається у формі комплексного письмового тесту, який складається з двох частин і містить низку завдань різних рівнів складності, націлених на перевірку рівня сформованості мовленнєвої та мовної компетентностей.

Частина I Мовленнєва компетентність.

Блок 1. Читання. Тестові завдання, що пропонуються кандидатам, спрямовані на перевірку рівня сформованості компетентності в читанні, а саме: детальне розуміння змісту прочитаного, вміння встановлювати значення лексико-граматичних одиниць на основі контексту, знання засобів організації дискурсу. Кількість завдань – 2.

Тестове завдання 1. Кандидати мають прочитати текст обсягом 1000-1200 одиниць і визначити, які з наведених після тексту речень відповідає змісту прочитаного. Кількість речень – 5. Кожна правильна відповідь оцінюється у 2 бали; максимальна кількість балів – 10.

Тестове завдання 2. Кандидати мають прочитати текст загальним обсягом до 900 слів і розташувати у хронологічному порядку речення, що становлять план тексту. Кількість речень – 9. Кожна правильна відповідь оцінюється в 2 бал; максимальна кількість балів – 18.

Максимальна кількість балів за перший блок тесту – 28.

Блок 2. Письмо. Завдання, що пропонуються кандидатам, перевіряють рівень володіння нормами сучасного писемного мовлення, здатність успішно виконувати комунікативні завдання в письмовій формі. Кількість завдань – 1.

Тестове завдання 1. Кандидати мають написати есе обсягом 150 слів.

Максимальна кількість балів за другий блок тесту – 42.

НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЩО ВІНОСИТЬСЯ НА ІСПИТ

Граматика

- Word Order and Phrase Structure Rules
- The Subject-Verb Agreement
- The Lexicon: English Word Formation
- Verbs and Auxiliaries
- The Tense-Aspect System: Forms and Meanings
- Modals
- Negation
- The Article System
- Nouns and Determiners. The Noun Phrase
- Types and Forms of Adjectives and Adverbs
- Types of Phrases. Prepositions and Prepositional Phrases
- Reported Speech
- Sentences with Nonreferential *it* or *there*
- Subordination, Coordination, and Ellipsis
- The Complex Sentence. Types of Clauses

Частина II Мовна компетентність

Блок 3. Лексика та Граматика. Метою лексико-граматичного тесту є перевірка рівня сформованості лексичної та граматичної компетентностей у межах бакалаврської програми, а саме здатність конструювати граматично правильні форми, використовуючи лексичні одиниці, які відповідають ситуації спілкування.

Тестове завдання 1. Кандидати мають заповнити пропуски в тексті, обираючи одну мовну одиницю з чотирьох запропонованих. Кількість пропущених мовних одиниць – 15. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал; максимальна кількість балів – 15.

Тестове завдання 2. Кандидати мають заповнити пропуски в тексті, обираючи одну мовну одиницю з 16-ти запропонованих та виявити таким чином зайву мовну одиницю. Кількість пропусків у тексті – 15. Кожна правильна відповідь оцінюється в 1 бал; максимальна кількість балів – 15.

Максимальна кількість балів за третій блок тесту – 30.

Тестові завдання ґрунтуються на професійно орієнтованих та фахових текстах, що можуть бути різними за стилем, жанром і тематикою.

Під час виконання тесту користуватися будь-якими довідниковими джерелами, включаючи словники, **не дозволяється.**

Час виконання тесту – **2 години.**

Максимальна кількість балів за тест – 100.

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ

Бали (%)	90-100%	75-89%	60-74%	31-59%	0-30%
Оцінка (вербальна)	відмінно	добре	задовільно	незадовільно	Тест вважається невиконаним

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗАВДАННЯ З ПИСЬМА (БЛОК 2)

42 - 38 балів – за умови успішного розв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування логічно пов’язаних і граматично правильно оформлених писемних висловлювань широкого діапазону, багатство словникового запасу, вжитого відповідно до комунікативної ситуації. Допускається 1-2 незначні лексичні або орфографічні помилки, які не заважають загальному розумінню написаного.

37 - 32 бали – за умови успішного розв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування логічно пов’язаних і граматично правильно оформлених писемних висловлювань широкого діапазону, хороший для поданої комунікативної ситуації словниковий запас. Допускається 1-2 незначних граматичних помилок, 2-3 незначних лексичних або орфографічних помилок, які не заважають загальному розумінню написаного.

31 - 21 бал – за умови розв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерне продукування зв’язних граматично правильно оформлених писемних висловлювань, достатній словниковий запас, що дозволяє виконати комунікативне завдання. Допускається вживання 1-2 грубих граматичних помилок (часові форми дієслова, узгодження часів, узгодження підмета і присудка) та 3-4 лексичних помилок, які не заважають розумінню написаного.

20 - 13 балів – за умови часткового розв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерні однотипні речення, лексичні помилки, які свідчать про недостатній словниковий запас, системні граматичні помилки, значна кількість орфографічних помилок, що вкупі заважає розумінню написаного.

12 - 0 балів – за умови нерозв’язання поставленого комунікативного завдання, для якого характерні системні грубі лексичні й граматичні помилки, дуже обмежений словниковий запас, значна кількість орфографічних помилок, які значною мірою ускладнюють процес сприйняття написаного.

ВРАЗКИ ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ЕКЗАМЕН

PART I READING

Task 1. You are going to read a conversation between two people discussing the problem connected with the social environment in a business. For questions 1-5, choose the answer from the list (A-H) to complete the conversation. There are two extra items that you do not need to use. There is an example at the beginning (0). Write your answers **IN CAPITAL LETTERS** on the separate answer sheet.

Example:

0	A
---	---

A: (0) How Does the Social Environment Affect a Business?

B: The social environment of a business can be integral to its success or failure. Employees are often influenced by the context in which they work and this can have implications for productivity. Some effects of the social environment are easier to measure than others. Employers who take the necessary strides to create a positive and harmonious social environment in the workplace can set themselves up for future success.

A: (1) _____

B: One way in which the social environment affects the workplace is in the way that it either inspires or discourages employee cooperation. In businesses with a positive social environment where employees get along and are generally positive in their relationship to one another, cooperation is more likely to exist than in a negative social environment. Negative social environments will generally foster dissent and strife among workers and destroy the ability or willingness of employees to work together.

A: (2) _____

B: The social environment of the workplace can also have an effect on an employee's job satisfaction. In businesses where employees experience a positive social environment, they are more likely to have a greater sense of job satisfaction. In a job environment where negativity is the norm and employees are constantly in conflict with one another, workers are more likely to dread work and not have a positive assessment of their employer.

A: (3) _____

B: The social environment of a business can also have an impact on the type and number of customers it attracts. In a business environment where employees are generally positive, upbeat and cooperative, customers are more likely to appreciate the atmosphere they experience when interacting with employees.

A: (4) _____

B: Customers who experience a negative social environment may be more likely to avoid a business altogether, especially if the business has a competitor that is conveniently located near the customer. Customers choose which business to patronize based on various factors, and the social environment can be the deciding factor for some.

A: (5) _____

B: A positive and nurturing social environment for workers is one that can engender positive change within the workplace. It can also lead to the creation of leaders within the business itself. Businesses that constantly emphasize positive reinforcement, self-improvement and education of employees are likely to cultivate leaders from within the organization.

- A. How does the social environment affect a business?
- B. What effect can a bad social environment lead to?
- C. How does teamwork influence success of a business?
- D. Can an employee benefit by further self perfection?
- E. Is it important that employees should enjoy their job?
- F. Can the social environment attract more clients?

Task 2. You are going to read an article about the scientific method. A summary of the article is provided after the text. The sentences of the summary are mixed up. For questions (6 – 14), put the sentences (A – J) of the summary in the chronological order of events. There is an example at the beginning (0).

Write your answers **IN CAPITAL LETTERS** on the separate answer sheet.

Example:

0	A

SCIENTIFIC METHOD

How do sociologists study human behavior and institutions? Like the typical citizen on the street, the sociologist is interested in the central questions of our time. Is the family falling apart? Why is there so much crime? and such like. Such issues concern most people, whether or not they have academic training. However, unlike the typical citizen, the sociologist must use scientific method in studying society. Scientific method is a systematic, organized series of steps that ensures maximum objectivity and consistency in researching a problem.

A key element in scientific method is planning. When sociologists wish to learn more about human behavior, they do not simply walk out the door, or pick up the telephone, and begin asking questions. There are five basic steps in scientific method that researchers follow in developing useful research. These are defining the problem, reviewing the literature, formulating the hypothesis, selecting the research design and then collecting and analyzing data and developing the conclusion.

An actual example will illustrate the workings of scientific method. In the 1980s, people in the United States became increasingly aware of the plight of the homeless in the nation's urban centers. In the past the homeless were primarily older white males living as alcoholics in «skid row» areas. However, today's homeless persons tend to be younger and include growing numbers of families without any shelter.

The first step in any sociological research project is to state as clearly as possible what you hope to investigate. In beginning their work on homelessness, a team of sociologists headed by David Snow considered the question of who the homeless are. The researchers learned that the mass media presented the homeless primarily as mentally ill. The sociologists developed a researchable question: «How representative is the media image of the homeless?» After that they developed an operational definition, i.e. an explanation of the abstract concept «mental illness». They classified homeless persons as mentally ill «if they had contact with one or more mental health agencies and were simultaneously diagnosed by the agency personnel as having one or more mental health problems. »

By conducting a review of the literature, researchers refine the problem under study, clarify possible techniques to be used in collecting data and may avoid making unnecessary mistakes. When David Snow and his colleagues began considering mental illness among the homeless, they turned to two types of literature. First, they reviewed «popular» magazines such as «Time», «Newsweek» and «People» and found a consistent image of the homeless as «street people» who had previously spent some time in mental hospitals. Second, they examined the systematic studies done in Boston and New York which indicated that homeless persons were usually found to have a diagnosable mental illness. But were these studies representative of the homeless? Still further review showed that when the researchers focused on the homeless in general, the proportions of homeless persons found to be mentally ill were much lower.

After reviewing the earlier research the researchers developed a guess about the relationship between mental illness and homelessness. Such a speculative statement about the relationship between two or more factors is called a hypothesis. A hypothesis essentially tells us what we are looking for in our research. In order to be meaningful, it must be testable. As part of the study of homelessness, one possible hypothesis might be that most homeless persons are not mentally ill.

In formulating a hypothesis, we do not imply that it is correct. We merely suggest that it is worthy of study, that the hypothesis should be scientifically tested and confirmed, refuted or revised, depending on the outcome of the study.

In order to test a hypothesis and determine if it is supported or refuted, researchers need to collect information. There are many kinds of samples, of which the random sample is frequently used by social scientists. By using the random sampling techniques, sociologists do not need to question everyone in a population.

In the study of homelessness the researchers drew a random sample of 800 names from the 13,881 homeless men and women who had registered at least once in the Salvation Army during a 14-month period and then compared this sample with the records of six other states and local agencies such as hospitals, mental health institutions, etc. Ultimately, a usable sample of 767 persons was selected for the study of homelessness.

In the study discussed above, the data confirmed the hypothesis: most homeless persons are not mentally ill. The researchers concluded that the homeless are not typically mentally dysfunctional, they are merely trapped in economic conditions that lead to poverty and despair. With this finding in mind further implications are evident: policy makers must begin to address the issue of homelessness in a very different manner and greater attention must be given to the structural problems of society that

contribute to homelessness, including unemployment and the inadequate supply of low-cost housing.

- A. The main issues that sociology deals with.
- B. The relationship between homelessness and mental illness.
- C. The essential constituents of scientific method.
- D. The probable hypothesis that most homeless are not insane.
- E. Through the systematic application of scientific method, the researchers studied a contemporary social issue and generated meaningful findings of interest to sociologists, mental health workers and policy makers.
- F. The importance of scientific method.
- G. The typical homeless person is likely not to have a history of mental illness.
- H. Other studies of the presence of mental illness among the homeless
- I. The process of scientific method through a review of the example.
- J. Collecting and analyzing data is important to prove the hypothesis.

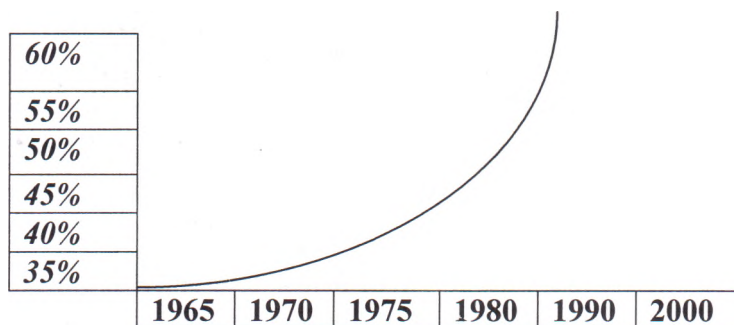
PART II. WRITING

Directions: Write a report on main changes in the average US family from the traditional image, where Dad works, to two-career families at the present where both parents work.

You should write at least 150 words in 20 minutes.

Married women in the workforce

Married women in the workforce

PART III. USE OF LANGUAGE

Task 1. For questions 1-15, read the article below and then decide which word best fits each space.

Write the word you choose in the correct box on your answer sheet.

TWO WAYS TO IMPROVE YOUR MEMORY

The human memory is an incredibly powerful tool, but (0) *few* of us make

the most of it. In these days of high performance, (1) ... greater demands are made on our memories, so what can we do to (2) ... them work more efficiently? The (3) ... Greeks realised that, in order to remember anything, you have to (4) ... it with something that is already fixed in your mind. They (5) ... memory aids or “mnemonics”. Verbal mnemonics can be words or rhymes (6) ... for example, the first letters of the items of a list to be (7) ... . These were popular in Victorian schools, where memorising lists was a major part of “education”. Although modern educationalists tend to look (8) ... this method of learning, it is still sometimes necessary, as any medical student will tell you. Visual mnemonics have recently been found to be especially (9) ... . So next (10) ... you have to remember how items are (11) ... , say for an exam, (12) ... a “mind map”.

You can draw a plan with items radiating from a central point and use different coloured pens to make the relationship between items (13) ... . You learn as you draw and then the (14) ... image is easy to (15) ... .

0	less	few	little	most
1	too	even	always	that
2	cause	have	induce	make
3	earlier	former	old	ancient
4	associate	divide	realise	mix
5	found	discovered	invented	recovered
6	placing	filling	holding	containing
7	decided	remembered	settled	disputed
8	up	down on	over	in
9	powerful	colourful	casual	assisting
10	thing	occasion	time	date
11	relatives	married	related	jointed
12	build	show	reduce	create
13	clear	available	flexible	moving
14	seen	watched	visual	regarded
15	reset	replace	recall	redo

Task 2. For questions 16-30, complete the following article by writing each missing word (prepositions or pronouns) in the correct box on your answer sheet. Use **only one word for each space**.

Write the word you choose in the correct box on your answer sheet.

The US Education Reform

In the beginning (16) ... the nineteenth century, the American educational system was desperately (17) ... need of reform. Private schools existed, but only (18) ... the very rich, and there were very (19)... public schools because of the strong sentiment

that a child (20)... would grow up to be a laborer should not "waste" his time (21)... education but should instead prepare himself for his life's work. It was (22)... the face of this public sentiment that educational reformers set (23)... their task.

Horace Mann, probably the most famous of the reformers, felt that there was (24)... excuse in a republic for any citizen to be uneducated. As Superintendent of Education in the state of Massachusetts from 1837 to 1848, he initiated various changes, which were soon matched (25) ... other school districts (26)... the country. He extended the school year from five to six months and improved the quality of teachers (27)... instituting teacher education and raising teacher salaries. Although these changes did not bring (28)... a sudden improvement in the educational system, they at least increased public awareness (29)... to the need (30) ... a further strengthening of the system.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. *Biber, D.; Courad, S.; Leech, G.* Longman Student Grammar of Spoken and Written English. – Harlow: Longman, 2003.
2. *Carter, R. & McCarthy, M.* Cambridge Grammar of English. – Cambridge: CUP, 2007.
3. *Crystal, D.* The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge: CUP, 2005.
4. *Eastwood, J.* Oxford Learner's Grammar. – Oxford: OUP, 2005.
5. *Evans, V. & Dooley, D.* Upstream Advanced/Proficiency. – Newbury: Express Publishing, 2002.
6. *Foley, M. & Hall, D.* Advanced Learner's Grammar. – Harlow: Longman, 2003.
7. *Greenbaum, S. & Quirk, R.* A Students' Grammar of the English Language. – Harlow: Longman, 2003.
8. *Paterson, K.; Harrison, M.; Yule, G.* Oxford Practice Grammar. Advanced. – Oxford: OUP, 2004.
9. *Side, R. & Wellman, G.* Grammar and Vocabulary for Cambridge Advanced and Proficiency. – Harlow: Longman, 2002.
10. *Stanton, A. & Morris, S.* Fast Track to CAE. – Harlow: Longman, 2001.
11. *Swan, M.* Practical English Usage. – Oxford: OUP, 2006.
12. *Trappe, T. & Tullis, G.* Intelligent Business English. Advanced Business English. – Harlow: Pearson Education Limited, 2007.
13. *Vince, M. & Clarke, S.* Macmillan English Grammar in Context. – Oxford: Macmillan, 2008.

Інтернет-ресурси:

<http://nauka.in.ua/en>

<http://en.wikipedia.org>

http://mirslovarei.com/content_soc